

ชื่อวิทยานิพนธ์

การประยุกต์กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการศึกษารูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กในชุมชน

ผู้ทำวิทยานิพนธ์

นางสาวฉวีรัตน์ ปัจจะวงษ์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุวิภา โกสุมวัชรภรณ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขนิษฐา นันทบุตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสาวมาศ เกื่อนนาคี)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการนำกระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มาประยุกต์ใช้ในการศึกษารูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็ก (ARIC) ในชุมชนชนบท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบว่ารูปแบบการป้องกันและควบคุมโรค ARIC ในชุมชนชนบทที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้เป็นอย่างไร และเพื่อให้ได้ภาพที่ออกมามีความชัดเจน ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่สุดในทุกด้าน จึงจำเป็นต้องศึกษาและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับคนในชุมชน สถานที่ศึกษาคือ บ้านโคกพัฒนา ตำบลโพรงาม อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการคือ เจ้าหน้าที่สถานีนามัย 4 คน อสม. 12 คน และมารดา/ผู้ดูแลเด็กอายุ 0 - 5 ปี 58 คน เก็บข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม สัมภาษณ์ สัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสนทนากลุ่ม การเสวนา และการประชุมกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการกำหนดรหัสหลักและเปรียบเทียบเนื้อหา แล้วนำจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลมาอธิบายประกอบ ใช้เวลาเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล 1 ปี 2 เดือน

จากการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ถือได้ว่าชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยเกือบทุกขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการป้องกันและควบคุมโรค ARIC ในชุมชนยังคงมีการปฏิบัติแยกกันเป็นส่วนระหว่างเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย อสม. และมารดา/ผู้ดูแลเด็ก ยังไม่มีลักษณะการประสานงานร่วมกันทั้ง 3 ฝ่ายอย่างชัดเจนนัก และผลจากกระบวนการวิจัยแบบ PAR ได้ช่วยเพิ่มอำนาจให้คนในหมู่บ้าน โดยชุมชนได้เรียนรู้ร่วมกัน และสะท้อนความคิดเห็นต่อสิ่งที่กระทำอยู่ในปัจจุบัน ทำให้เกิดการสร้างจิตสำนึกและมีการพัฒนาความสามารถในการศึกษาปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโรค ARIC ให้กับผู้ร่วมวิจัย